

μικρὸν τὴν ἀξίαν αὐτῆς, διότι αἱ ἐν αὐτῇ νομοθετικαὶ διατάξεις ὑπερβαίνουν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐξήκοντα χιλιάδων, ἐκτὸς τῶν στρατιωτικῶν νόμων αἵτινες δώδεκα ὅλους τόμους συγκροτοῦσι περιλαμβάνοντας 19660 διατάξεις, αἵτινες διὰ νέων προσηκῶν ἐπισημάνθησαν κατὰ τὰ ἔτη 1840 καὶ 1841

§ Γ'.

Ἰδιωτικὸν τῆς Ῥωσσίας δίκαιον.

Τὸ μέρος τοῦτο τῆς συγγραφῆς τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου εἶναι τὸ μᾶλλον ἀτελές, διότι ὀλίγιστα περιέχει. Οὕτως οὐδόλως εὐρίσκωμεν ἐν αὐτῷ τὸ πῶς ἀποκτᾶται ἡ Ῥωσικὴ ἰθαγένεια, ποία ἡ ἐποχὴ τῆς ἐνῆλικιότητος, ὅποιοι οἱ διέποντες τὰς σχέσεις τῶν συζύγων νόμοι, ὅποιοι οἱ τὰ περὶ τὴν ἐπιτροπείαν καὶ κηδεμονίαν τῶν ἀνηλίκων ρυθμίζοντες, ὅποιοι οἱ περὶ κινήτης καὶ ἀκινήτου ἰδιοκτησίας, ὡς καὶ οἱ περὶ δουλειῶν καὶ πραγματικῶν ἄλλων δικαιωμάτων, ὅποιοι οἱ περὶ δωρεῶν καὶ περὶ ἐνοχῶν κτλ. Εὐχόμεθα λοιπὸν ὅπως ὁ Κ. Μαυροκορδάτος ἐξακολουθήσῃ τὰς περὶ τὴν Ῥωσικὴν νομοθεσίαν μελέτας αὐτοῦ, τελειοποιῶν δὲ τὰ περὶ τοῦ Δημοσίου τῆς Ῥωσσίας δικαίου ὑπ' αὐτοῦ πονηθέντα μὴ παρίδῃ τὰ κατὰ τὸ ἰδιωτικὸν δίκαιον, διότι ὅσον ἡ γνῶσις τῶν πολιτικῶν νόμων κράτους τινὸς συντελεῖ εἰς τὴν διάγνωσιν τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ καταστάσεως, τόσον ἡ τοῦ ἀστυκοῦ δικαίου συντείνει εἰς τὴν κοινωνικὴν τοῦ τύπου γνῶσιν.

Ἐν σελ. 142 εὐρίσκωμεν ὅτι ἀπὸ Ἰωάννου τοῦ Δ' ἤρξαντο παρσιδύουσαι ἐν τῇ Ῥωσικῇ νομοθεσίᾳ ἀρχαί τινες τοῦ ἀστυκοῦ τῶν Ῥωμίων δικαίου, ἀλλὰ τίνες αὗται καὶ κατὰ πόσον; Οὕτως ἐπίσης εὐρίσκομεν ἐν σελ. 29 ὅτι ὁ Βλαδίμιρος, καὶ τινὲς νουμεισθεῖς τὴν Πορφυρογέννητον ἡγεμονίδα Ἄνναν ἐξηκολούθει νὰ ζῇ ἐν πολυγαμίᾳ, πέντε ἄλλας νομίμους συζύγους ἔχων· ἄρα ζητεῖται ἂν ἐπὶ μακρὸν διήρκασεν ἡ πολυγαμία ἐν τοῖς ἡμέσι τοῦ Ῥωσικοῦ λαοῦ, ἢ ἦτο ἀπλῶς καὶ αὕτη ἡγεμονικὸν δικαίωμα, ὡς ἦσαν καὶ τόσα ἄλλα αἰσχυρὰ ἀποκλειστικὰ τῶν ἡγεμονῶν τοῦ μεσαιῶνος πλεονεκτήματα (σελ. 22—23).

Κυριώτερον ἦτο ἂν ὁ συγγραφεὺς ἐξετείνετο περὶ τὸ κληρονομικὸν δίκαιον διότι ὅσα μὲν λέγει περὶ τῆς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομίας ἐν σελ. 68 καὶ ὀλίγα εἰσὶ καὶ εἰς ἀρχαιοτέραν τῆς ὑπὸ τῶν Τατάρων ὑποδουλώσεως τῶν Ῥώσων ἐποχῆς ἀνάγονται, ὅσα δὲ περὶ τῆς κατὰ τοὺς χρόνους ἡμῶν Ῥωσικῆς νομοθεσίας, ἐν σελ. 260—261, πολὺ συνεπτυγμένα εἰσὶ καὶ λίαν ἀνεπάρκη· οὐδ' ἀγνοεῖ βεβαίως ὁ Κ. Μαυροκορδάτος, ὅτι αἱ τοῦ κληρονομικοῦ δικαίου διατάξεις πικρὸς ἔθνος εἰσὶν οἶονεῖ ὁ κηθρέπτης τοῦ πολιτικοῦ συστήματος τοῦ Κράτους, ὁ δὲ βουλούμενος μεταβαλεῖν πολίτευμα οὐδὲν ἀσφαλέςτερον ἔχει πρὸς ἀνατροπὴν αὐτοῦ μέσον ἢ τὸ μετατρέψαι τὸ σύστημα τοῦ κληρονομικοῦ δικαίου· ὅσα δὲ περὶ διαθηκῶν λέγει, καὶ ταῦτα πολὺ μακρὰν εἰσὶ τοῦ νὰ ἐκναποκινήσῃ τὴν περιέργειαν ἡμῶν.

Περὶ ἐπιτροπειῶν δὲ ὀλίγα ἐν σελ. 67, ἱκανὰ ἵ-

σως διὰ τὸν ΙΑ' αἰῶνα, ἀκολούθως δὲ οὐδόλως μνημονεύει περὶ ἐπιτροπειῶν καὶ κηδεμονιῶν πῶς διέτεθσαν διὰ τῆς Ῥωσικῆς νομοθεσίας ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις.

Ὡσαύτως δὲ καὶ περὶ τόκου (σελ. 71) ὀλίγα, ὀλίγα δὲ καὶ περὶ ἐμπορίας (σελ. 242—243) περὶ δὲ τῆς δημοσίας οἰκονομίας καὶ βιομηχανίας οὐδέν.

Συμπεραίνοντες λοιπὸν λέγομεν ὅτι τὰ σύγγραμματα τοῦ Κ. Δημ. Στ. Μαυροκορδάτου πλεῖστα μὲν καλὰ περιέχει, ἀλλὰ τὰ καλὰ ταῦτα ὑποδεικνύουσιν ἡμῶν ὅποια ἄλλα κρείττονα καὶ τελειότερα δικαιούμεθα οὐ μόνον νὰ προσδοκῶμεν ἀλλὰ καὶ ν' ἀπαιτῶμεν ἐν ὀνόματι τῆς πατρίδος παρὰ τοιούτου ἀνδρός. Ὁ Κ. Μαυροκορδάτος ἐλπίζομεν ὅτι θέλει δικαιώσει τὰς προσδοκίας ἡμῶν, καὶ προικίσει τὴν νομικὴν ἡμῶν φιλολογίαν δι' ἔργου τελειότερου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἀπριλίου 1858.

ΝΙΚ. ΙΩ. ΣΑΡΙΔΑΟΣ.

Στοιχειώδης πολιτικὴ, μαθηματικὴ καὶ φυσικὴ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ, ἐρκτισθεῖσα ἀπὸ διαφορῶν γεωγραφικῶν πραγματειῶν καὶ συνταχθεῖσα πρὸς χρῆσιν τῆς ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς σχολείοις διδασκομένης νεότητος, ὑπὸ Γ. Α. Βακαλοπούλου, καθηγητοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Γυμνασίου.—Ἐκδόσις τετάρτη ἐπὶ τὸ ἐτι τελειότερον μεταρρυθμισμένη.—Ἀθήναις, τύποις Π. Α. Σακελλαρίου, 1857.

—Καρλόου Γλασέρου διδάκτορος ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ τῆς νεωτέρας Γεωγραφίας, ἐκπονηθεὶς κυρίως κατὰ τὰ συγγράμματα τοῦ Βεργγκυσίου, Ῥιπίερου, Οὐμβόλδου, Ῥόωνος, Δειχτενστέρου, Σιακτίου καὶ Μείνικου. Ἐκτὴ βελτιωμένη καὶ ἐμπλουτισμένη ἐκδόσις, μεταφρασθεῖσα ὑπὸ Γ. Α. Βακαλοπούλου καθηγητοῦ κτλ. πρὸς χρῆσιν τῶν ἑλληνικῶν σχολείων—συνίσταται ἐξ 28 πινάκων προστεθέντων καὶ τοῦ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ αὐτὸ τοῖς ἄλλοις μέγεθος.

—ΠΙΝΑΞ ἰδιαιτέρος τῆς Ἑλλάδος ἔχον μέγεθος τὸ τέταρτον τοῦ γνωστοῦ μεγάλου γαλλικοῦ χάρτου τῆς Ἑλλάδος, μεταφρασθεῖς ἐκ τῆς τελευταίας ἐκδόσεως τοῦ 1857 τοῦ χάρτου τοῦ Γερμ. Κεϊπέρτου, καὶ μετασκευασθεῖς συμφώνως πρὸς τὸν ὀρθόντα γαλλικόν. Παρὰ τοῖς νέοις προστεθῆναι τὰ ὀνόματα τῶν ἐπισήμων ἀρχαίων τόπων ἐν παρενθέσει μὲν ἐνθα ταῦτα συμπίπτουσιν, ἐν παραθέσει δὲ ὅπου παράκεινται. Ἐν τῷ πινάκι τούτῳ προσετέθη εἰς ἴδιον μέρος καὶ ἡ ἀρχαία Ἀττικὴ, ἐν ἣ παρεντίθενται τοῖς ἀρχαίοις καὶ τὰ νέα ὀνόματα, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Γ. Α. Βακαλοπούλου.

—ΑΤΛΑΣ γεωγραφικὸς ἐξ 8 πινάκων ἰσομεγέθων ταῖς τοῦ ἀνωτέρου ἑτέρου ἀτλαντος, πρὸς χρῆσιν τῶν δημοτικῶν σχολείων, μεταφρασθεὶς καὶ οὗτος ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Γ. Α. Βακαλοπούλου ἐκ τοῦ ἀνωτέρου μνησθέντος γερμανικοῦ ἀτλαντος τοῦ Γλασέρου.

Ἀναγγέλλοντες τὰ ἀνωτέρω τέσσαρα πονήματα προσκαλοῦμεν ἰδίως τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνωστῶν εἰς τοὺς δύο Ἀτλαντας καὶ τὸν Χάρτην τῆς Ἑλλάδος. Καὶ πρῶτον μὲν ἡ χαραγὴ καὶ ἡ τύπωσις ἐγένοντο μετὰ τσαύτης ἐπιμελείας καὶ ἐπὶ χάρτου τόσῳ καλοῦ, ὥστε ἴσως τὸ πρῶτον σήμερον ἐν Ἑλλάδι ἐκδίδονται πίνακες μετὰ τσαύτης φιλοκαλίας. Ἀλλ' οὔτε περὶ τὴν γεωγραφικὴν ἀκρίβειαν ὑπῆρξε κατωτέρα ἢ ἐπιμέλεια τοῦ φιλοπόνου ἐκδότη· διότι, ὡς φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ παρατιθεμένου προλόγου, οὐ μόνον τὰς τοποθεσίας ὥρισεν ἀκριβῶς

στερον, ἀλλὰ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν τόπων παραμορφωθέντα ὑπὸ τῶν ξένων γεωγράφων ἀνεσκεύασε, καὶ τὸ ἔργον ἐν γένει κατέστησε χρησιμώτατον εἰς τὰ σχολεῖα, τῆς δημοσίας ἀρχῆς καὶ τοῦς ἰδιώτας.

Τὰ ὑπουργεῖα, καὶ ἰδίως τὰ τῶν ἐσωτερικῶν, τῶν οἰκονομικῶν καὶ τὸ τῆς δικαιοσύνης, ἀναγνωρίσαντα τὴν ἀξίαν τοῦ Χάρτου τῆς Ἑλλάδος, υἱοθέτησαν αὐτὸν καὶ προσέταξαν τὰς ὑποδεειστέρας ἀρχὰς αὐτὸν νὰ ἐκώσιν ὁδηγόν. Ἴδού ὁ πρόλογος τοῦ ἐκδότου·

« Ἐθνικὴ φιλαυτία κυρίως μὲ ἐκίνησε νὰ ἐπιχειρήσω τὴν ἐκδασιν τοῦ παρόντος Ἀτλαντος καὶ τοῦ Χάρτου τῆς νέας Ἑλλάδος, διότι ἐθεώρησα ὅτι προσγίνεται μομφὴ εἰς τὸ ἡμέτερον ἔθνος ἀπὸ μέρους τῶν ἀλλοδαπῶν καὶ βλάβη καίρια καὶ εἰς διδάσκοντας καὶ διδασκόμενους νὰ ὑπάρχωσι πίνακες γεωγραφικοί, γέμοντες παχυλῶν ἀμαρτημάτων καὶ παρυσιαζόντες γενικὴν σύγχυσιν καὶ ἐπανάστασιν οὕτως εἶπεν. Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τῶν λόγων μου φέρω παραδείγματα αὐτὰ τὰ πρὸ τῶν ὀρθολογῶν ἡμῶν κείμενα, καὶ ἐκ τούτων δύναται πᾶς τις νὰ συμπεράνῃ ὁποῖος ἀληθὲς τραγέλαφος ἐπικρατεῖ καὶ εἰς τὰ λοιπά. Αἱ Ἀθῆναι λ. χ. ἐκτοπισθεῖσαι δι' ἰσχυρῆς τινοῦ δυνάμεως ἐρρίφθησαν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Ὑμηττοῦ, τὰ Σεπόλια, ἡμίσειαν ὥραν ἀπέχοντα τῶν Ἀθηνῶν, κεῖνται ἐν τῷ μέτῳ τῆς εἰς Ἐλευσίνα ἀγούσης ὁδοῦ, εἰς ἴσην ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν μὲ τὸ Κορωπὶ ἀπέχον πέντε ὥρας, καὶ εἰς διπλασίαν σχεδὸν ἀπόστασιν μὲ τὸ Σπάτα ἀπέχον τέσσαρας ὥρας. Τὸ Σπάτα ὡς πρὸς τὰς Ἀθῆνας ἐπιπροσθεῖ τοῦ Χαρβατίου ἀπέχοντος τρεῖς ὥρας, καίται εἰς ὑποτριπλασίαν ἀπόστασιν τῆς Κηφισίας ἀπεχούσης δύο περιπου ὥρας ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν, εἰς ὑποτετραπλασίαν τοῦ Μαινιδίου ἀπέχοντος δύο ὥρας, καὶ εἰς ἴσην ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν μὲ τὸν Μαραθῶνα καὶ τοὺς Ἀμπελοκήπους. ἐνῷ ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν ἀπέχῃ ὁ μὲν Μαραθῶν ὀκτὼ περιπου ὥρας, οἱ δὲ Ἀμπελόκηποι ἡμίσειαν ὥραν. Ἡ Μάνδρα, ἀπέχουσα μίαν περιπου ὥραν ἀπὸ τῆς Ἐλευσίνας, καταμετρούμενης τῆς ἀποστάσεως διὰ τῆς κλίμακος τοῦ πίνακος, εὐρίσκειται ὅτι ἀπέχει ὑπὲρ τὰς πέντε ὥρας. Δὲν φυλάσσεται οὐδεμίαν ἀναλογίαν καὶ εἰς τὸ μέγεθος τῶν γραμμάτων. Τὸ Κουτσοχώρι λ. χ. τῆς Ἠλίας Καλίσσα ραίνεται ἐν τῷ πίνακι ἐπιστημότερον τοῦ Νησίου, ὅπερ εἶναι πρωτεύουσα ἐπαρχίης καὶ τῆς Νευπλίας τῆς πρωτευούσης Νομοῦ καὶ πρώην πρωτευούσης τοῦ Κράτους. Ἐπιλείπει δέ με ὁ χρόνος ἀπαριθμοῦντα τὰ ἀμαρτήματα τὰ περὶ τὸν τονισμὸν τὸ γένος, τὸν ἀριθμὸν, τὴν κατάληξιν καὶ τὴν ὀρθὴν γραφὴν τῶν ἀπαντωμένων κυρίων ὀνομάτων, τὰ ὅποια καθίστανται οὐχὶ μόνον γελοῖα, ἀλλὰ καὶ ἄγνωστα εἰς αὐτοὺς τοὺς εἰδότας τὰ πράγματα. — Διὰ νὰ μὴ ὑποπέσω εἰς τὰ ἀνωτέρω ἀμαρτήματα μετέφρασα ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ τὸν παρόντα Ἀτλαντα, οὐχὶ μόνον φημιζόμενον καθ' ὅλην τὴν Γερμανίαν, ἀλλὰ καὶ ἐν χρήσει ὄντα καθ' ἅπαντα σχεδὸν τὰ σχολεῖα αὐτῆς, παραλιπὼν ἕξ ἐκ τῶν τριάκοντα πινάκων αὐτοῦ, μόνον εἰς τὴν Γερμανικὴν νεολογίαν χρησίμων,

καὶ προσθεῖς κατ' ἀναλογίαν ἀντ' αὐτῶν τὸν πίνακα τῆς Ἑλλάδος, ἐπεξεργασμένον μὲ ὅλην τὴν δυνατὴν ἀκρίβειαν. Ἐπροσπάθησα δὲ ὅσον ἐνεστὶ νὰ καταστήσω τὸ ἔργον ἰθαγενές, δοὺς καὶ τύπον κανονικὸν εἰς τὰ ἀπαντῶμενα ὀνόματα, χωρὶς νὰ ἀπομακρυνθῇ τῆς μεταφραζομένης λέξεως. Τὰ δὲ ὀνόματα τῆς Παλαιστίνης μετὰ πολλῶν μόχθων ἀντέγραψα ὅπως ἀπαντῶνται εἰς τὰ ἱερὰ ἡμῶν βιβλία.

« Ὅ,τι δὲ ἔχρηζε τῆς συντονιστέρας προσοχῆς εἶναι ὁ Χάρτης τῆς ἐλευθέρας καὶ δούλης Ἑλλάδος. Πρωτότυπον ἔλαβον ἀνὰ χεῖρας τὸν Χάρτην τοῦ διασήμευ Γερμανοῦ Κεϊπέρτου, ὃν μετεσκεύασα συμφώνως πρὸς τὸν ἐσχάτως ἐκδοθέντα μέγαν Γαλλικὸν Χάρτην τῆς Ἑλλάδος τὸν ἀκριβεστάτον πάντων τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντων, ἐπειδὴ ὁ τοῦ Κεϊπέρτου, καὶ περ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐκδοθείσης τῆς τελευταίας ἐκδόσεως, ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ βίσει τοῦ παρ' ἡμῶν ὑπὸ Ἀλδενχόβεν ἐκδοθέντος, ὅστις εἶναι εἰς πλεῖστα πλημμελής ὡς μὴ ἐτχεθισμένος πανταχοῦ ἐπιστημονικῶς.

« Πρὸς ἀποφυγὴν δὲ καὶ τῶν ἐκ τῆς μεταφράσεως προερχομένων ἀτοπημάτων ἀντέγραψα τὰ ὀνόματα ἐκάστης ἐπαρχίας τοῦ Κράτους εἰς ἰδιαιτέρους καταλόγους, τῶν ὁποίων, ἐπιθεωρηθέντων ὑπὸ τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν, γινωσκόντων κάλλιον παντὸς ἄλλου τὰ ὀνόματα τῆς ἰδιαιτέρας τῶν ἐπαρχίας, ἐδιορθώθησαν τὰ τυχόν ἐσφαλμένα. Τὰ δὲ ὀνόματα τῶν Ἰονίων νήσων, τῆς Ἡπείρου, Ἀλβανίας καὶ Θεσσαλίας ἐδιορθώθησαν ὑπὸ εἰδημόνων ἐγγχωρίων, οὓς παρέλαβον οἱ ΚΚ. Πρόξενοι, προσκληθέντες εἰς τοῦτο ὑπὸ τοῦ μουσοτραφούς Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν Κ. Α. Ρ. Ῥηγκάδῃ· τὰ δὲ τῶν ἄλλων μερῶν τῆς Τουρκίας ὑπὸ εἰδημόνων, εἰς οὓς κατέφυγον.

« Ἐπειδὴ ὁσμήρεαι ἡ ἡμετέρα γλῶσσα, βλίνουσα ἐπὶ τὰ πρόσω, πλησιάζει τὴν τῶν ἡμετέρων προγόνων, διὰ ταῦτα ἀναγκαῖον καθίσταται ἡδὴ νὰ ἀποβάλλωμεν βαθμηδὸν καὶ τὴν λέπρην τοῦ Γιεζεῖ, ἀντικαθιστῶντες ἀντὶ τῶν βαρβαρικῶν ὀνομάτων, ὅπου εἶναι δυνατόν, τὰ ἀρχαῖα. Πρὸς τοῦτο ἐπέστησα πολὺ τὴν προσοχὴν μου, καὶ βοηθούμενος ἀπὸ τὸν Ἀλαντα τῆς ἀρχαίας Γεωγραφίας τοῦ ἰδίου Κεϊπέρτου καὶ τοῦ Γαλλικοῦ Χάρτου ἔθεσα τὰ ἐπιστημότερα ἀρχαῖα ὀνόματα ἐν παρενθέσει μὲν παρὰ τὰ νέα, ὅπου συμπίπτουσιν, ἐν τῇ οἰκείᾳ δὲ θέσει, ὅπου κεῖνται κατὰ τινα ἀπόστασιν. Τοῦτο φρονῶ καὶ ἀφορμὴν φιλολογικῶν ἐρευνῶν παρέχει εἰς πάντα ἀρχαιομαθῆ, καὶ εἰς τὴν βαθμηδὸν ἐκνίκησιν τῶν ἀρχαίων συντελεῖ καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀρχαίας Γεωγραφίας εὐκολύνει.

« Ἄλλην καινοτομίαν εἰπήγαγον εἰς τὸν Χάρτην τῆς Ἑλλάδος, ὅτις ἀντὶ τῆς τοπογραφίας τῶν Ἀθηνῶν τὴν ἀρχαίαν Ἀττικὴν καὶ τὰ σημερινὰ ὀνόματα κατ' ἀντίστροφον τοῦ προηγουμένου τρόπου πρὸς τὴν ἀρχαίαν Ἀττικὴν τοῦ Κεϊπέρτου καὶ τὸν Γαλλικὸν Χάρτην τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὅποῖον εἶναι χρησιμώτατον πρὸς πάντα ἐπιθυμοῦντα νὰ γνωρίζῃ

τὴν Ἀρχαίαν Ἀστικήν. — Ἐκ πάντων τούτων παρτηραὶ πᾶς τις, ὅτι τὸ ἔργον ἐξετελέσθη μὲν ὅλη τὴν δυνατὴν ἀκριβείαν μὴ ἀπολειπόμενον οὐδὲ κατὰ τὴν καλλιτεχνίαν, ἐπειδὴ ἐφιλοτιμήθη ὁ παρ' ἡμῶν φιλόπονος λιθογράφος Γερμανὸς Κ. Κόλμυν καὶ κατὰ τοῦτο νὰ μὴ μείνῃ τὸ ἔργον κατὰδεύστερον τῆς ἀκριβείας, καὶ ἂν δὲν εὐθύνῃ τοῖς ἀλάχιστον πλησιάζει τὴν εὐρωπαϊκὴν καλλιτεχνίαν, τὴν ὁποίαν θεωρήσας δευτέρου λόγου χάριν τῆς ἀκριβείας δὲν ἐπραγματοποίησα κατὰ τὸ πρῶτον σχέδιόν μου. Ἰδῶς δὲ ὁ χάρτης τῆς Ἑλλάδος διὰ τὰς ἰδιότητάς του ταύτας καθίσταται καὶ αὐτοῦ τοῦ μεγάλου Γαλλικοῦ ὡς πρὸς ἡμᾶς χρησιμώτερος. Τὸ δὲ ὅλον τοῦ ἔργου μετὰ τῆς μᾶλλον ἐπεξεργασμένης τετάρτης ἐκδόσεως τῆς ἐσχάτης ὑπ' ἐμοῦ ἐκδοθείσης Γεωγραφίας, τῆς ὁποίας ἅπαντα τὰ κύρια ὀνόματα εἰρίσκονται πανομοιότυπως καὶ εἰς πίνακες, παρέχει πρὸς τὴν διδασκαλίαν τοῦ μνημείου τῆς Γεωγραφίας καὶ εἰς διδάσκοντας καὶ εἰς διδασκόμενους ὅλας τὰς εὐκολίας, ὅσας ἔχουσι πρὸς τοῦτο τὰ σοφώτερα τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν. — Εἰ δὲ κατὰ τὴν πρόθεσίν μου ἐξετελέσθη τὸ ἔργον, ἄλλοι κρινέτωσαν.

» Γ. Α. ΒΑΚΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

» Καθηγητὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις Α'. Γυμνασίου.»

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΕΛΕΓΕΙΟΝ.

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΤΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ.

—οοο—

Ὀλίγον πρὶν αὐτοῦ τοῦ κόσμου
Τὴν ἐρημον σκητὴν ἀφήσῃ,
Καὶ θλίβετ' ὁ φαινὸς μου
Ἀστὴρ ἐντὸς τοῦ τάφου δόσῃ,
Ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου,
Αὐτοῦς μὲ ὄμμα δακρυχέον,
Καὶ δι' ἀγῶνός της ἐσχάτου,
Τούκ λόγους εἶπε τελευταῖον·

— α' Ὁ χρυσαυγὴς τῆς Ἰωνίας
Ἄχται, τὸ πνεῦμά μου δεχθῆτε·
Σκηναὶ γῆτρον εὐτυχίας,
Ἡλύσιόν μου σείε γενῆτε!

Κλειρία μου, παρηγορήσου·
Ἐκπνέω, πλὴν δὲρ σὲ ἀφίγω.
Ἀκόλουθος, σκιά πιστὴ σου
Καὶ ζῶσα καὶ νεκρά θὰ μένω.
Ἐὰν εἰς νῆμερον ἐσπέραν,
Σύντρονος πλατῶμερος καὶ μένος,

Ἀκούσης περιπαθεστέραν
Φωνὴν εἰς ἄλση ἀηδύρος,

Βράδυνε, βράδυνε τὸ βῆμα·
Στενάζει δι' ὥδης πενθίμου,
Ὑπὸ τῆς θριθοῦς τοῦ σχήμα.
Τὸν ἔρωτά μας ἡ ψυχὴ μου!

Ἐὰν εἰς σκοπιὰν θαλάσσης
Περίλυπος ἀγκῶνα κλίνῃς,
Καὶ πρὸς τὰς κυανὰς ἐκτάσεις
Ὅμμα ρεμβῶδες διευθύνῃς,

Ἀπὸ τοῦς κόλπους τῶν ἐδάτων
Ἀφρῆς ὡς θναρ θ' ἀνατέλλω,
Καὶ μὲ τὸν φλοῖσθον τῶν κυμάτων
Υἱοθυρισμοὺς γλυκεῖς σὲ στέλλω.

Εἴτε χειμῶν τὸν Τυῶλον δέρι,
Εἴτε, κοιμίζον τοὺς τυφῶνας,
Τὸ ἔαρ τὸ καλὸν σὲ γέρι
Τὰ ῥόδα καὶ τὰς χειλιδόρας,

Ἄν χαίρῃς, χαίρομαι ἐπίσης,
Ἄν κλαί' ἡ λῶρα σου, θὰ κλαίω·
Μοῦσα ἀόρατος ποιήσεις
Περιπαθεῖς θὰ σοὶ ἱμπνέω.

Κ' ἂν εἰς τὸ σκότος τῶν νεκρῶν
Ὁ Ἄδης μὲ περιορίσῃ,
Καὶ κλειῖθρα καὶ θροῦρας Κερβέρων
Ἐπάνωθ' ἐμὲ ἐπιστήσῃ·

Τὸν Ἄδην μὲ τὰ δάκρυά μου
Αὐτὸν εἰς οἶκτον θὰ βιάζω,
Ἐρῶ θρηγῶ τὸν ἔρωτά μου
Καὶ τὸν Κλειρίαν μου θὰ κράζω·

Κλειρίαν, πάντοτε Κλειρίαν·
Διότι, φίλε, οἱ θανόντες
Εἶναι εἰς μῦθος καὶ φιλίαν
Πιστότεροι παρὰ οἱ ζῶντες!

Μάιος, 1858.

Ι. ΚΑΡΑΣΟΥΤΤΑΣ.

ΛΥΣΙΣ τοῦ ἐν τῷ προλαβόντι φυλλάδιῳ
αἰνίσματος.

Γ ρ α φ ι ε (κοινοῦ).

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

Φυλλάδ. 197. σελ. 97. στήλ. α. σπ. 5.
ἀντὶ διδασκόμενων γράφ. φιλοτεχνουμένων.

—ο—